

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem v právní věci

žalobce **K. T.**, nar. X.
státní příslušnost Republika Uzbekistán
zastoupený JUDr. Matějem Šedivým, advokátem
sídlem Václavské náměstí 21, Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 11. 2024, č. j. OAM-550/ZA-ZA11-ZA21-2024,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhá přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 11. 2024, č. j. OAM-550/ZA-ZA11-ZA21-2024 (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu

podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

II. Podstatný obsah žaloby

2. Žalobce se domnívá, že žalovaný rezignoval na povinnost vyplývající z § 3 správního řádu, neboť nevedl řízení způsobem vedoucím ke zjištění skutečného stavu věci. Těžiště obav žalobce spočívá v pronásledování ze strany věřitele, který ho osočil z odcizení významných finančních prostředků, pročež bylo v této souvislosti zahájeno trestní stíhání. Žalobce uprchl, protože by se mu nedostalo spravedlivého procesu. Žalovaný poukázal na to, že žalobce nedoložil důkazní materiál dokládající jeho tvrzení, avšak sám neověřil, v jaké věznici byl žalobce omezen na osobní svobodě, ani zda žalobcem uváděná tvrzení korespondují s veřejně dostupnými zdroji.
3. Žalobce namítá, že žalovaný sice založil napadené rozhodnutí na nevyužití všech dostupných prostředků ochrany, ale neposoudil bezpečnostní a politickou situaci v Republice Uzbekistán (dále jen „Uzbekistán“). Zejména se nezabýval tamní justicí a kontrolním inspekčním orgánem, který by se zabýval protiprávním jednáním osob, jimž žalobce adresoval své stížnosti. Žalobce se obává, že mu v případě návratu nebude poskytnuta právní pomoc a spravedlivé řízení. V té souvislosti poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 31. 5. 2007, č. j. 4 Ads 17/2007-66, který se týká řádného odůvodnění rozhodnutí správního orgánu.
4. Žalobce dále žalovanému obecně vytýká nedostatečné posouzení jednotlivých forem mezinárodní ochrany. Specificky se pak zaměřuje na humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu a na doplňkovou ochranu podle § 14a odst. 1, odst. 2 písm. b) a c) zákona o azylu.

K humanitárnímu azylu žalobce uvádí, že opakovaně poukazoval na složitou situaci jeho rodiny, zejména na krytí jejich životních nákladů. Žalovaný však tyto okolnosti při zkoumání podmínek k udělení humanitárního azylu nevzal v potaz a neposoudil je, což zapříčinilo nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů.

Žalobce je přesvědčen, že mu v případě návratu hrozí vážná újma ve formě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení či trestání ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu.

Situace v Uzbekistánu se ode dne vydání napadeného rozhodnutí změnila. Aktuální situace podle názoru žalobce odůvodňuje hrozbu vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Z toho důvodu by měl soud přihlédnout ke skutkovému stavu v době jeho rozhodování.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný s žalobou nesouhlasí a odkazuje na obsah správního spisu. Žalovaný vzal v potaz veškeré žalobcem sdělené skutečnosti, shromáždil dostatečné množství relevantních podkladů a zjistil skutečný stav věci. Dostatečně vyhodnotil politickou a bezpečnostní situaci v Uzbekistánu. Zabýval se činností tamní justice, existencí kontrolních inspekčních orgánů a poznamenává, že mu nepřísluší posuzovat vinu či nevinu žalobce. Soudnictví v Uzbekistánu prošlo v nedávné době modernizací a soudy jsou schopné dospět k rozhodnutí za podmínek férového vedení sporu. Žalobci nehrozí

v případě návratu do vlasti vážná újma ve smyslu § 14a odst. 1, odst. 2 písm. b) a c) zákona o azylu. Žalovaný se domnívá, že žádost žalobce je čistě účelová, když v České republice (dále jen „ČR“) žalovaný v dřívější době pracoval na vízum a nyní uvádí, že se jeho rodina nachází v tíživé ekonomické situaci.

IV. Obsah správního spisu

6. Dne 22. 4. 2024 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR. Dne 25. 4. 2024 poskytl žalobce údaje k podané žádosti, v nichž uvedl, že je uzbecké státní příslušnosti i národnosti. Není v žádné politické straně ani skupině, nikdy se politicky neangažoval. Vyznává X. Domluví se X. Je X a X. Naposledy ve vlasti žil v X., kde nyní žije i X. Do ČR poprvé přicestoval dne X. letecky přes X. Dříve nepobýval v jiných státech EU. V ČR měl v roce 2021 udělené sezónní pracovní vízum. Toto je jeho první žádost o mezinárodní ochranu. Je zdravý. Oficiálně nebyl trestně stíhán ani odsouzen, ale v X. roku 2021 byl asi na tři hodiny zadržen v cele předběžného zadržení. Dodal, že to bylo z důvodu neoprávněného obvinění z krádeže v žalobcově zaměstnání. Z vlasti byl nucen utéct, protože po něm byly požadovány peníze, které někdo odcizil z firemního účtu X., kde žalobce pracoval na pozici X.
7. Téhož dne žalovaný s žalobcem provedl pohovor, v němž nad rámec výše uvedeného sdělil, že o vycestování začal uvažovat v době, kdy byl zadržen. Jeho známí mu pomohli vyřídit české vízum. Ambasáda v Taškentu jej žalobci vydala bez problému za pár dní. S vycestováním problém neměl. Až do posledního dne pracoval na X. a o svém odjezdu neřekl ani rodině. X., v regionu X. měla X. majitele a každý měsíc se odevzdával podíl ze zisku. V X. roku 2021 se majitele rozhodli udělat audit. Měsíc po začátku auditu utekl účetní a poté zadrželi ředitele. To se žalobce netýkalo, neboť byl zodpovědný za X. Dále pracoval a X. roku 2021 k nim přišli policisté, zadrželi jej, odvezli na X. oddělení a umístili do cely. Do cely za žalobcem přišel soudce, který mu sdělil, že žalobce je spoluvlastníkem X. a ukradené peníze musí žalobce, ředitel nebo účetní vrátit. Soudce nezajímalo, že je zodpovědný jen za X. Soudce žalobce pod příslibem vyřešení situace propustil. Žalobce pochází z vážené rodiny v X., tudíž jeho slibu uvěřil. Žalobce se zavázal, že zaplatí jednu třetinu ukradené částky. Nevěděl, jaká to přesně byla částka, protože audit v té době ještě neskončil, ale jednalo se jistě o miliardy uzbeckých sum. Žalobce vyjádřil, že nebylo reálné tuto částku splatit. Se soudcem se domluvil, že do konce auditu zůstane na své pracovní pozici. Žalobce soudce toho dne viděl poprvé a naposledy. Že šlo o soudce poznal podle průkazu. K zadržení žalobce neexistují dokumenty. Podle žalobce jej zadrželi, aby na něho vyvinuli psychický nátlak. K případu žalobce nemá nové informace. Ředitel X. je ve vazbě a účetního nenašli. Pokud jej nenajdou do pěti let, bude věc promlčena. V žalobcově případě bude rovněž věc promlčena v roce 2026. V případě návratu se obává trestního stíhání ve věci, neboť v Uzbekistánu vždy potřebují někoho obvinít. Mohli by žalobce odvést na policejní stanici, kde by ho násilím donutili k přiznání. Neměl by se na koho obrátit s žádostí o pomoc, na českém velvyslanectví například probíhá korupce a je za úplatu možné vyřídit vízum. Dříve měl X. jako poslance v X., což jej drželo v bezpečí, ten však před X. zemřel. V ČR žádné příbuzné nemá.
8. Součástí správního spisu je: žádost o udělení mezinárodní ochrany ze dne 22. 4. 2024; údaje k podané žádosti a protokol o pohovoru ze dne 25. 4. 2024; Informace MZV ČR, č. j. 131903-6/2024-MZV/LPTP ze dne 10. 1. 2024, k č.j. MV-8341-26/OAM-2023,

Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí; Informace OAMP ze dne 13. 3. 2024, Socio-ekonomická situace, Dávky sociální podpory v nezaměstnanosti, Dluhy fyzických osob a proces oddlužení, Přístup k základní lékařské péči; Informace OAMP ze dne 13. 3. 2024, Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv (dále jen „Informace OAMP ze dne 13. 3. 2024“); Informace MZV ČR, č. j. 103964-6/2024-MZV/LPTP ze dne 1. 3. 2024, k č. j. MV-200493-5/OAM-2023 Činnost policie ve vztahu k ochraně práv občanů, Činnost úřadu ombudsmana (dále jen „Informace MZV ze dne 1. 3. 2024“); automatizovaný překlad z anglického jazyka o profilu země Uzbekistán z webové stránky Judiciaries Worldwide: A Resource on Comparative Judicial Practice (Soudnictví po celém světě, Zdroj o srovnávací soudní praxi, Uzbekistán), z níž bylo čerpáno žalovaným dne 31. 10. 2024 (dále jen „Internetový zdroj o srovnávací soudní praxi, profil Uzbekistán“); napadené rozhodnutí ze dne 4. 11. 2024.

9. Žalobou napadeným rozhodnutím nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana, tvrzené problémy ve vlasti nesouvisí s uplatňováním politických práv a svobod, proto z téhož důvodu není pronásledován ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, ale ani dle písm. b) téhož ustanovení, jestliže takto žalobce ani netvrdil. Podmínky pro udělení doplňkové ochrany žalovaný také neshledal z důvodu absence újmy v zemi původu, neboť právo na spravedlivý proces je v zemi původu zaručeno. Zároveň žalovaný posoudil azylový příběh žalobce jako částečně nevěrohodný a ve svém celku nadsazený. Zejména uvedl, že mu přijde nevěrohodná událost, kdy měl žalobce navštívit v cele soudce a sdělit mu, že má vrátit odcizené peníze z účtu zaměstnavatele. Tento závěr odůvodnil s poukazem na absenci předchozího soudního procesu, na neukončený audit účetnictví X. a na skutečnost, že muselo být podle názoru žalovaného soudci zřejmé, že částku ve výši několika miliard uzbeckých sumů nebude žalobce schopen uhradit. V té souvislosti poukázal i na pokračující výkon práce žalobce na X. i na bezproblémovost opuštění vlasti. Nakonec žalovaný poznamenal, že žalobce zadržela policie pouze pro vytvoření nátlaku, nikoliv kvůli vyšetřování. Z toho důvodu shledal žalovaný obavy žalobce jako neopodstatněné a možné budoucí trestní stíhání založené na domněnkách.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

10. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“).
11. Ve věci samé rozhodl soud bez jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s., jelikož žalovaný výslovně ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že souhlasí s projednáním věci bez nařízení jednání, a žalobce k výzvě a poučení soudu nevyjádřil s takovým projednáním věci svůj nesouhlas
12. Podle § 12 zákona o azylu *azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*

13. Podle § 14 zákona o azylu jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit národní humanitární azyl (dále jen „humanitární azyl“) z humanitárního důvodu.“
14. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
15. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) trest smrti nebo poprava, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.
16. Soud konstatuje, že ohledně závěru žalovaného o nevěrohodnosti není zřejmé, zda, případně v jakém rozsahu byla shledaná nevěrohodnost azylového příběhu důvodem pro nepřiznání doplňkové ochrany. Z podstaty věci by tomu tak být mělo, neboť obecně nevěrohodnost azylového příběhu vede k nepřiznání mezinárodní ochrany, ale žalovaný uvedl, že pouze část azylového příběhu je nevěrohodná, přitom ale azylový příběh žalobce nelze rozčlenit na etapy. V tomto rozsahu je odůvodnění zmatečné, aniž by však daná vada vedla ke zrušení rozhodnutí. Soud má za to, že žalovaný nepřiznal doplňkovou ochranu ze dvou důvodů, že tvrzená újma žalobci nehrozí a dále, že azylový příběh je nevěrohodný. Jelikož se nejedná o ojedinělou praxi žalovaného, soudu není zřejmé, co brání žalovanému takto výslovně uvést v odůvodnění rozhodnutí. Není povinností žalobce dovozovat, co bylo vlastně důvodem rozhodnutí správního orgánu. Daná vada rozhodnutí vede pouze k tomu, že soud neklade k tíži žalobce skutečnost, že se žalobou nijak nevymezil proti závěru o jeho nevěrohodnosti. Kdyby žalovaný explicitně uvedl, že také nevěrohodnost žalobce je důvodem pro nepřiznání mezinárodní ochrany, soud by žalobě nevyhověl bez dalšího, neboť žalobní námitky nesměřují proti závěru o nevěrohodnosti azylového příběhu. Zároveň soud konstatuje, že žalovaný nijak nezohlednil v dané věci zásadní indicii nevěrohodnosti žalobce a to skutečnost, že žalobce se na území ČR zdržuje již od roku 2021, není vyloučeno, že po uplynutí 6 měsíců nelegálně, a o mezinárodní ochranu požádal teprve v roce 2024. Přitom dočasnost pobytu mu musela být zřejmá, tudíž si musel být vědom rizika návratu do země původu, a přesto o azyl požádal až po několika letech.
17. Úvodem soud konstatuje, že obsah žaloby neodpovídá ve správním řízení tvrzenému azylovému příběhu. Žalobce v průběhu správního řízení netvrdil, že by jej pronásledoval věřitel, který jej osočil z odcizení finančních prostředků, jak žalobce nyní tvrdí v žalobě. Naopak sdělil, že peníze byly odcizeny z účtu jeho zaměstnavatele, na což se mělo přijít v průběhu auditu. Žalobce ve správním řízení uvedl, že proti němu nebylo zahájeno trestní stíhání. Nyní tvrdí, že je vedeno trestní stíhání a zejména, že podal stížnost na kontrolní inspekční orgán, avšak stížnost se otočila proti němu. Z ničeho neplyne, že by k tomu mělo dojít po vydání žalobou napadeného rozhodnutí.

18. Rozpor obsahu žaloby a napadeného rozhodnutí může být dán novým tvrzením, změnou tvrzení, nebo mylným tvrzením. Ve všech případech je následek shodný - žalobní neúspěch.
19. Pokud se jedná o nová tvrzení, soud uvádí, že přednesení nových skutečností až v řízení před soudem je možné, pouze pokud jde o takové skutečnosti, které žadatel nemohl bez vlastní viny uvést již v řízení před správním orgánem. Tedy jen takové skutečnosti, které nastaly až v průběhu řízení, či takové, které ve fázi správního řízení nebyly žadateli vůbec známy (srov. rozsudek NSS ze dne 26. 11. 2015, č. j. 10 Azs 194/2015-32). Jinak žadatele o mezinárodní ochranu stíhá povinnost tvrzení a břemeno tvrzení ve správním řízení (srov. rozsudek NSS ze dne 7. 12. 2005, č. j. 4 Azs 151/2005-86). Žalobce měl objektivní možnost žalovanému tyto obavy sdělit. Neučinil tak. Soud tedy této nové modifikované verzi azylového příběhu žalobce nepřihlédl a při dalším přezkumu napadeného rozhodnutí ji nezohlednil ve smyslu věcného posouzení relevance trestního stíhání a podání stížnosti.
20. Pokud jde o změnu azylového příběhu, potom soud konstatuje, že takováto změna tvrzení vede k závěru o nevěrohodnosti žalobce, což vylučuje, aby žalobci byla udělena mezinárodní ochrana, neboť nevěrohodnost stíhá nejen tvrzený azylový příběh, ale i žalobce celkově, proto nelze mít za to, že mu tvrzená újma spočívající v trestním stíhání vůbec hrozí.
21. Pokud se žaloba míjí s důvody napadeného rozhodnutí, nemůže být žaloba důvodná již z tohoto důvodu, neboť soud v řízení dle s. ř. s. zkoumá zákonnost napadeného rozhodnutí pouze ve světle žalobních námitek, které však směřují proti napadenému rozhodnutí.
22. Soud následně posoudil námitky, které směřují proti důvodům rozhodnutí.
23. Žalovaný s žalobcem provedl pohovor, v jehož rámci mu umožnil sdělit všechny skutečnosti, a ty již sdělené v rámci údajů k podané žádosti upřesnit. Na základě žalobcem předestřených důvodů, pro něž o mezinárodní ochranu požádal, si žalovaný opatřil dostatečné množství zpráv o zemi původu žalobce. Tyto jsou souladné s požadavky kladenými Nejvyšším správním soudem v jeho rozsudku ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81, jsou tedy: „*v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné.*“ Žalovaný informace vyplývající z opatřených podkladů konfrontoval s tvrzeními předestřenými žalobcem. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, na základě jakých skutečností a úvah dospěl žalovaný k závěru, že v případě žalobce nebyly naplněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany v některé z jejích forem. Žalovaný tento svůj závěr, byť stručně, ale srozumitelně a přezkoumatelně odůvodnil. Nebylo povinností žalovaného ověřovat, v jakém konkrétním vězení byl žalobce zadržen. Soud neshledává jakoukoliv azylovou relevanci v ověřování místa zadržení. Žalobce sdělil, že jej policisté odvezli na oddělení X. policie, kde byl umístěn do cely předběžného zadržení. Žalovaný vedl řízení způsobem vedoucím ke zjištění skutečného stavu věci ohledně bezpečnostní situace v zemi původu i stavu justice a policie, tudíž zjistil všechny rozhodné skutečnosti. Žalobce nijak nespecifikoval, které jím tvrzené skutečnosti žalovaný neověřil.
24. Žalovaný se dostatečně zabýval bezpečnostní a politickou situací v zemi, jakož i stavem tamní justice a právní pomoci na str. 5 napadeného rozhodnutí. Vycházel při tom z

Informace OAMP ze dne 13. 3. 2024, z Internetového zdroje o srovnávací soudní praxi, profil Uzbekistán a z Informace MZV ze dne 1. 3. 2024. Z těchto vyplývá, že v Uzbekistánu nelze uložit trest smrti za žádný trestný čin. V zemi neprobíhá žádný mezinárodní či vnitrostátní konflikt. Byť je Uzbekistán zemí s autoritářským režimem, přijal v posledních letech řadu reforem k posílení justice a k ochraně proti mučení. Uzbecké soudy jsou způsobilé vést spravedlivý proces, který zahrnuje i možnost podání opravných prostředků k vyšším instancím. V případě nezákonných postupů státních orgánů mají dotčené osoby možnost podat stížnost na tento postup u nadřízených orgánů (např. u Ministerstva vnitra, vrchního soudu či prokuratury v případě nezákonného postupu policie) či u nezávislého orgánu veřejného ochránce práv. Z uvedených informací je zjevné, že v případě potřeby, má každý uzbecký občan k dispozici prostředky k ochraně práv. Reformy soudní soustavy v mnoha ohledech posílily zákonnost procesu dokazování, kdy například důkazy získané v důsledku mučení nebo jiného porušení zákona jsou nepřípustné. Dále bylo posíleno postavení účastníků řízení a jejich práv, včetně práva na obhajobu v trestních řízeních, a to od samého zadržení podezřelého. Nic tedy nenasvědčuje tomu, že by žalobci v případě potřeby nebyla poskytnuta právní pomoc v rámci trestního řízení, pokud by bylo proti jeho osobě vedeno.

25. Zároveň je nutno uvést, že žalobce v průběhu správního řízení netvrdil, že by podal jakoukoliv stížnost, natož stížnost, na níž orgány činné v trestním řízení nereagovaly. Z toho důvodu neměl žalovaný povinnost ze své úřední činnosti zjišťovat a shromažďovat informace o uzbeckých inspekčních orgánech (srov. rozsudek NSS ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003–59). Žalovaný se přesto možnostmi ochrany proti možným nezákonným postupům uzbeckých státních orgánů zabýval a opatřil za tím účelem podklady. Z těchto vyplývá, že v případě nezákonného postupu ze strany těchto orgánů má osoba možnost podat stížnost nadřízenému orgánu.
26. Dále žalobce namítá, že je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť se žalovaný při posouzení humanitárního azylu opomněl zabývat složitou životní situací žalobcovy rodiny. Přitom právě na nutnost krytí jejich životních nákladů žalobce několikrát poukazoval.
27. K namítané nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí je možné odkázat na rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, ze dne 16. 7. 2014, č. j. 3 As 111/2013-25 atd. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat (srov. rozsudky NSS ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64). Soud zdůrazňuje, že nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy žalobce o tom, jak by mělo být rozhodnutí správního orgánu odůvodněno. Jedná se o objektivní překážku, která soudu fakticky znemožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí (srov. rozsudky NSS ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016-24, či ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017-35).
28. Vyjádření žalovaného k složité životní situaci žalobcovy rodiny, jejíž životní náklady žalobce musí hradit, skutečně při posouzení humanitárního azylu absentuje. Tato absence je však odpovídá tomu, že žalobce nic takového ve správním řízení netvrdil. V této části se tak žaloba míjí s obsahem správního spisu, ale i obsahu odůvodnění, jelikož oproti tvrzení žaloby se žalovaný *detailně na několika stránkách napadeného*

rozhodnutí při shrnutí obsahu daných pohovorů nezmiňuje o složité životní situaci rodiny žalobce. Soud znovu odkazuje na nepřipustnost nových tvrzení o okolnostech již dříve existujících, případně o míjení žalobních námitek s důvody napadeného rozhodnutí.

29. Soud má za to, že žalobce měl objektivní možnost žalovanému tyto obavy sdělit. Neučinil tak. Žalovaný rozhodně neměl povinnost domýšlet důvody, které žalobce vedly k podání žádosti z jeho úřední činnosti (srov. rozsudek NSS ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003–59). Žalovaný se správně zabýval všemi žalobcem sdělenými důvody. Absence vyjádření žalovaného k složité životní situaci žalobcovy rodiny, jejíž životní náklady žalobce musí hradit, při posouzení humanitárního azylu nezpůsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Námitka nepřezkoumatelnosti části týkající se humanitárního azylu není důvodná.
30. K námitce žalobce o tom, že mu hrozí vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, soud uvádí, že žalobce svůj azylový příběh popsal tak, že vlast opustil, protože se obává návratu pro možné trestní stíhání pro odcizení peněz z X., v níž byl zaměstnán na pozici X. Žádné protiprávní činnosti se však žalobce dopustit neměl. Žalobce dále sdělil, že byl na tři hodiny zadržen v cele předběžného zadržení. V ní se s ním měl sejit soudce, s nímž se domluvil na propuštění pod příslibem, že dá věci do pořádku a zaplatí jednu třetinu z odcizené částky. Žalobce nebyl schopen částku přesně vyčíslit, ale mělo se jednat o několik miliard uzbeckých sumů, které by očividně nebyl schopen zaplatit. K okamžiku opuštění vlasti proti žalobci nebylo zahájeno trestní stíhání a žalobce nemá o vývoji případu od té doby žádné informace. Žalobce nicméně vyjádřil obavu ze zahájení trestního stíhání a z mučení jeho osoby za účelem přiznání.
31. Soud považuje závěr žalovaného o absenci hrozící újmy pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a odst. 1, odst. 2 písm. b) zákona o azylu za správný. Ze zpráv o zemi původu, které si k posouzení případu žalovaný opatřil, vyplývá, že v případě zahájení trestního stíhání, je země původu způsobilá vést spravedlivý soudní proces, který zahrnuje i možnost podání opravných prostředků k vyšším instancím. Reformy soudnictví v mnoha ohledech posílily zákonnost procesu dokazování, kdy například důkazy získané mučením či jiným porušením zákona jsou nepřipustné. Reformy posílily i postavení účastníků řízení a jejich práv, včetně práva na obhajobu v trestních řízeních, a to od samého zadržení podezřelého. V případě nezákonných postupů státních orgánů mají dotčené osoby možnost podat stížnost na tento postup u nadřízených orgánů (zde např. stížnost na postup policejního orgánu, jakožto orgánu činného v trestním řízení) či u nezávislého orgánu veřejného ochránce práv. Soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, že nelze rozumně předpokládat, že by žalobci v případě zahájení trestního stíhání hrozilo mučení za účelem přiznání k odcizení peněz.
32. K otázce trestního stíhání ať již existujícího či do budoucna hypoteticky hrozícího se několikrát vyjadřoval i NSS. Podle jeho rozsudku ze dne, č. j. 7 Azs 9/2012-46 by se mohlo jednat o důvod pro udělení azylu či doplňkové ochrany, jestliže: „...osobě, jež je jí ohrožena, v souvislosti s tím hrozí skutečně zásadní fyzické či psychické útrapy či dokonce smrt již jen z důvodu, že v zemi původu takové následky trestního stíhání pravidelně (tj. ve významné části případů) nastávají, tj. jsou přiměřeně pravděpodobné (§ 12 a § 14a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu). Dále tak tomu může být v případech, kdy je z konkrétních skutečností patrné, že u žadatele se okolnosti jeho stíhání či možného stíhání v nežádoucím směru významně a s velmi tíživými důsledky pro sféru jeho základních práv vymykají

obvyklým standardům země původu, např. proto, že stíhání je vedeno z účelových politických důvodů či proto, aby zastrašilo, umlčelo či jinak nelegitimně ovlivnilo stíhaného nebo jej připravilo o majetek, případně zničilo jeho společenské postavení, přičemž prostředky k nápravě takto účelového trestního stíhání a na ochranu stíhaného v zemi původu nejsou k dispozici či jsou neúčinné. Azylově relevantním důvodem proto většinou nebudou excesy při vyšetřování, a to zpravidla ani dějí-li se opakovaně, nejsou-li vedeny zlovolným záměrem, či obecně tvrdá praxe orgánů trestní spravedlnosti, nedosahuje-li nelidských rozměrů.“ (srov. i rozsudek NSS ze dne 8. 12. 2021, č. j. 8 Azs 114/2021-46). Nic však nenásvědčuje tomu, že by šlo o některý z případů zmiňovaných výše uvedenou judikaturou Nejvyššího správního soudu.

33. Nejvyšší správní soud judikuje, že jakkoli je Uzbekistán nadále obecně hodnocen jako nesvobodná země, poměry v zemi, k jejichž zlepšení došlo po nástupu prezidenta Mirziyoeva k moci v září roku 2016, již podle ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu nadále neodůvodňují obecné přiznávání doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2023, č. j. 6 Azs 32/2022-33, a tam citovaná rozhodnutí). Na základě všech výše uvedených důvodů se soud ztotožnil se závěrem žalovaného o tom, že žalobci nehrozí reálné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu.
34. Dále se žalobce domnívá, že se situace na území Uzbekistánu změnila ve vztahu k hrozbě vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, a proto by soud měl přihlídnout ke skutkovému stavu v době jeho rozhodování. Na tomto místě soud upozorňuje, že mu z jeho úřední činnosti není známo, že by se situace v Uzbekistánu z hlediska vnitrostátního či mezinárodního ozbrojeného konfliktu změnila. A žalobce nic konkrétního o změně poměrů v zemi původu v žalobě neuvedl. Proto soud odkazuje na Informaci OAMP ze dne 13. 3. 2024, z níž žalovaný vyšel při posouzení této otázky. Tato je datována k 13. 3. 2024, nicméně ji lze považovat za stále aktuální (srov. usnesení NSS ze dne 28. 4. 2020, č. j. 6 Azs 200/2019-34). Z materiálu vyplývá, že v Uzbekistánu neprobíhá žádný vnitrostátní či mezinárodní ozbrojený konflikt. Skutkový stav se ode dne vydání napadeného rozhodnutí do dne rozhodnutí zdejšího soudu nezměnil. Soud tedy neshledává důvod k prolomení § 75 odst. 1 s. ř. s. a námitku shledává nedůvodnou.
35. Na závěr k námitce nedostatečného posouzení jednotlivých důvodů pro udělení mezinárodní ochrany žalovaným, soud uvádí, že jde o zcela obecnou námitku. Její vypořádání tedy odpovídá míře její obecnosti (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78). Žalovaný při posouzení splnění podmínek pro udělení jakékoliv z forem mezinárodní ochrany vycházel z azylového příběhu předestřeného žalobcem. Za účelem jeho posouzení si opatřil relevantní podklady, které řádně provedl a vyhodnotil. Žalovaný se v dostatečné míře zabýval důvody pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu i doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Soud neshledal pochybení ani při posouzení důvodů k udělení azylu podle § 12 zákona o azylu.
36. Městský soud posoudil žalobní námitky jako nedůvodné. Proto žalobu zamítl.
37. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s., žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Pokud svým významem kasační stížnost podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze 23. 5. 2025

Mgr. Kamil Tojner, v. r.
soudce